

UZASADNIENIE

Decyzją numer (...) z dnia 20 maja 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. stwierdził, że **B. J.:**

1. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, to jest emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu w okresie od 1 listopada 2012 r. do 30 września 2013 r. jako pracownik u płatnika składek (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w C. Pierwszym.

2. z wyżej wymienionego tytułu podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne wynosi:

- za listopad 2012 r. – 0,00 zł
- za grudzień 2012 r. – 1 713,64 zł
- za styczeń 2013 r. – 1 825,76 zł
- za luty 2013 r. – 2 135,88 zł
- za marzec 2013 r. – 2 359,80 zł
- za kwiecień 2013 r. – 2 510,84 zł
- za maj 2013 r. – 2 537,44 zł
- za czerwiec 2013 r. – 2 238,80 zł
- za lipiec 2013 r. 2 463,80 zł
- za sierpień 2013 r. – 2 763,92 zł
- za wrzesień 2013 r. – 2 313,84 zł

3. z wyżej wymienionego tytułu podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne wynosi :

- za listopad 2012 r. – 0,00 zł
- za grudzień 2012 r. – 1 514,97 zł
- za styczeń 2013 r. – 1 575,45 zł
- za luty 2013 r. – 1 843,05 zł
- za marzec 2013 r. – 2 036,26 zł
- za kwiecień 2013 r. – 2 166,60 zł
- za maj 2013 r. – 2 189,56 zł
- za czerwiec 2013 r. – 1 931,86 zł
- za lipiec 2013 r. 2 126,01 zł
- za sierpień 2013 r. – 2 384,98 zł

- za wrzesień 2013 r. – 1 996,61 zł

4. płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za B. J. od 1 listopada 2012 r. do 30 września 2013 r. jest (...) sp. z o.o.

Decyzją numer (...) z dnia 20 maja 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. stwierdził, że **A. K. (1)**:

1. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, to jest emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu w okresie od 1 listopada 2012 r. do 30 września 2013 r. jako pracownik u płatnika składek (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w C. Pierwszym.

2. z wyżej wymienionego tytułu podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne wynosi:

- za listopad 2012 r. – 0,00 zł

- za grudzień 2012 r. – 2 025,84 zł

- za styczeń 2013 r. – 1 875,76 zł

- za luty 2013 r. – 2 100,88 zł

- za marzec 2013 r. – 1 998,80 zł

- za kwiecień 2013 r. – 2 025,84 zł

- za maj 2013 r. – 2 025,84 zł

- za czerwiec 2013 r. – 1 950,80 zł

- za lipiec 2013 r. – 1 950,80 zł

- za sierpień 2013 r. – 2 175,92 zł

- za wrzesień 2013 r. – 2 025,84 zł

3. z wyżej wymienionego tytułu podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne wynosi :

- za listopad 2012 r. – 0,00 zł

- za grudzień 2012 r. – 1 748,10 zł

- za styczeń 2013 r. – 1 618,59 zł

- za luty 2013 r. – 1 812,85 zł

- za marzec 2013 r. – 1 724,77 zł

- za kwiecień 2013 r. – 1 748,10 zł

- za maj 2013 r. – 1 748,10 zł

- za czerwiec 2013 r. – 1 683,35 zł

- za lipiec 2013 r. – 1 683,35 zł

- za sierpień 2013 r. – 1 877,60 zł

- za wrzesień 2013 r. – 1 748,10 zł

4. płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za A. K. (1) od 1 listopada 2012 r. do 30 września 2013 r. jest (...) sp. z o.o.

Decyzją numer (...) z dnia 20 maja 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. stwierdził, że **S. K.:**

1. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, to jest emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu w okresie od 1 listopada 2012 r. do 30 września 2013 r. jako pracownik u płatnika składek (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w C. Pierwszym.

2. z wyżej wymienionego tytułu podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne wynosi:

- za listopad 2012 r. – 0,00 zł

- za grudzień 2012 r. – 2 175,84 zł

- za styczeń 2013 r. – 631,58 zł

- za luty 2013 r. – 400,16 zł

- za marzec 2013 r. – 2 100,80 zł

- za kwiecień 2013 r. – 2 175,84 zł

- za maj 2013 r. – 2 175,84 zł

- za czerwiec 2013 r. – 2 100,80 zł

- za lipiec 2013 r. – 2 100,80 zł

- za sierpień 2013 r. – 2 325,92 zł

- za wrzesień 2013 r. – 2 175,84 zł

3. z wyżej wymienionego tytułu podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne wynosi :

- za listopad 2012 r. – 0,00 zł

- za grudzień 2012 r. – 1 877,53 zł

- za styczeń 2013 r. – 1 233,94 zł

- za luty 2013 r. – 1 265,80 zł

- za marzec 2013 r. – 1 812,78 zł

- za kwiecień 2013 r. – 1 877,53 zł

- za maj 2013 r. – 1 877,53 zł

- za czerwiec 2013 r. – 1 812,78 zł

- za lipiec 2013 r. – 1 812,78 zł

- za sierpień 2013 r. – 2 007,03 zł

- za wrzesień 2013 r. – 1 877,53 zł

4. płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za S. K. od 1 listopada 2012 r. do 30 września 2013 r. jest (...) sp. z o.o.

W uzasadnieniach ww. decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że analiza zgromadzonego materiału dowodowego wskazuje, że firma (...) sp. z o.o. oraz K.U.K.- E.F.I. sp. z o.o. nie przejęły od firmy (...) sp. z o.o. składników materialnych i niematerialnych, nie została przejęta obsługa klientów przedsiębiorstwa, a dla pracowników nie zmieniło się miejsce wykonywania pracy, sprzęt czy też wyposażenie. Powyższe okoliczności – w ocenie organu rentowego – przemawiają za przyjęciem, że nie doszło do faktycznego przejścia pracownika na podstawie art.23¹ k.p., a zatem nie doszło do zmiany płatnika składek. Pracodawcą w stosunku do pracowników przejętych przez (...) sp. z o.o. oraz K.U.K.- E.F.I. sp. z o.o. był w dalszym ciągu dotychczasowy pracodawca, który faktycznie sprawował nadzór nad danym (przejętym) pracownikiem, decydował o zatrudnieniu czy zwolnieniu pracownika. Rola firmy przejmującej sprowadzała się jedynie do wypłacania wynagrodzenia, które wcześniej na podstawie zestawienia oraz wystawionej faktury otrzymała od usługobiorcy – dotychczasowego płatnika. W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych głównym celem współpracy (...) sp. z o.o. z ww. firmami było jedynie obniżenie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej i tym samym ww. osoby w okresach wskazanych w decyzjach podlegały ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w (...) sp. z o.o.

/decyzje w aktach ZUS/

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, reprezentowana przez pełnomocnika, złożyła odwołania od w/w decyzji w zakresie punktów 1 oraz 4 wnosząc o ich zmianę poprzez przyjęcie, że (...) nie był płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne tj. ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za ww. ubezpieczonych we wskazanych w decyzjach okresach. W ocenie skarżącego, organ rentowy wydając zaskarżone decyzje dokonał błędnego ustalenia faktycznego polegającego na przyjęciu, że firma (...) była pracodawcą osób wskazanych w decyzjach w okresie od 1 listopada 2012 r. do 30 września 2013 r., pomimo, że osoby te były pracownikami (...) jedynie do dnia 31 października 2012 r. Zdaniem skarżącego, pracodawcą w stosunku do ww. osób w okresie od 1 listopada 2012 r. do 30 września 2013 r. był (...) sp. z o.o., a następnie, na podstawie art.23¹ k.p., K.U.K.- E.F.I. sp. z o.o. i to na tych podmiotach jako na agencjach pracy tymczasowej ciążył obowiązek zgłoszenia ww. osób do ubezpieczenia społecznego oraz ubezpieczenia zdrowotnego oraz opłacania odpowiednich składek. Skarżący zaznaczył także, iż w dniu 1 listopada 2012 r. firma (...) zawarła z firmą (...) umowę ramową o świadczenie usług i na jej mocy (...), jako agencja pracy tymczasowej, kierowała do (...) jako pracodawcy użytkownika, pracowników, co było zgodne z ustawą z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych. Ponadto, wbrew stanowisku organu rentowego, pomiędzy (...), a (...) nie doszło do przejścia pracowników na podstawie art.23¹ k.p. i tym samym przepis ten nie znajduje zastosowania w przedmiotowej sprawie. Zdaniem skarżącego, firma (...) we wskazanych w decyzjach okresach była pracodawcą użytkownikiem w rozumieniu ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych i jakkolwiek beneficjentem pracy świadczonej przez ubezpieczonych, to jednak nie ciążyły na niej takie same obowiązki jak na pracodawcy w typowym stosunku pracy.

/odwołania: k.2 – 5 odwrót , k. 2 – 5 odwrót akt o sygn. VIII U 1620/16 , k. 2 – 5 odwrót akt o sygn. VIII U 1622/16/

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. w odpowiedziach na odwołania wniósł o ich oddalenie, wywodząc jak w uzasadnieniach decyzji

/odpowiedzi na odwołania: k.7 - 7 odwrót , k.7 - 7 odwrót akt o sygn. VIII U 1620/16 , k.7 - 7 odwrót akt o sygn. VIII U 1622/16/

Sąd Okręgowy połączył sprawy o sygnaturze VIII U 1620/16 oraz VIII U 1622/16, ze sprawą o sygnaturze VIII U 1618/16 celem wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

/postanowienie k.68 akt o sygn. VIII U 1620/16 oraz postanowienie k.63 akt o sygn. VIII U 1622/16/

Zainteresowani A. K. (1) i S. K. wnieśli o oddalenie odwołań natomiast zainteresowany B. J. nie zajął stanowiska w sprawie (e-protokół z 21 XI 2017 roku 00:03:24, 00:03:48 i 00:03:57).

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we W. oraz Syndyk Masy U. K..U.K.-E.F.I. I. Logistyk + Handel + B. + (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w O. nie zgłosili swojego udziału w sprawie w określonym 14 dniowym terminie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C. Pierwszym w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej zajmuje się: produkcją pozostałych części i akcesoriów do pojazdów silnikowych z wyłączeniem motocykli, produkcją pozostałych wyrobów z tworzyw sztucznych, produkcją pozostałych elektronicznych i elektrycznych przewodów i kabli, produkcją maszyn do obróbki gumy lub tworzyw sztucznych oraz wytwarzania wyrobów z tych materiałów, produkcją pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia, gdziekolwiek niesklasyfikowaną, produkcją pozostałych wyrobów, gdziekolwiek niesklasyfikowaną, naprawą i konserwacją maszyn, naprawą i konserwacją pozostałego sprzętu i wyposażenia, instalowaniem maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia, pozostałego doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania. Prezesem zarządu spółki jest J. K., a jedynym wspólnikiem spółki jest J. P..

/wyciąg z KRS k.17-20/

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością oraz K.U.K.-E.F.I. I. Logistyk + Handel + B. + (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością to agencje zatrudnienia, które oferowały outsourcing personalny.

/okoliczność bezsporna/

K.U.K.-E.F.I. I. Logistyk + Handel + B. + (...) to właściciel stu procent udziałów (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

/okoliczność bezsporna/

Spółka K.U.K. - E.F.I. I. posiadała umowę ubezpieczenia OC zawartą z Towarzystwem (...) S.A., a także legitymowała się certyfikatem o dokonaniu wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia pod nr 8640, znak PPK.KS 6011-145- (...), z dnia 27.08.2012 r.

/okoliczność bezsporna/

K.U.K.-E.F.I. I. Logistyk + Handel + B. + (...) podjął decyzję o (...) spółki (...) jako agencji outsourcingowej oraz agencji pracy.

/okoliczność bezsporna/

Postanowieniem z dnia 29 maja 2014 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie w sprawie o sygn. akt V GU 13/14 ogłosił upadłość K.U.K. - E.F.I. I. obejmującą likwidację majątku dłużnika. Syndykiem masy upadłości K.U.K. - E.F.I. I. w upadłości likwidacyjnej został wyznaczony M. G..

/okoliczność bezsporna/

W czerwcu 2012 r. prezes zarządu spółki (...) otrzymał od firmy (...) propozycję przejęcia pracowników zatrudnionych przez (...) w trybie artykułu 23¹ K.P. jako przejęcie części zakładu pracy, ale z propozycji tej nie skorzystał. We wrześniu 2012 r. firma (...) zaproponowała firmie (...) przejęcie pracowników, co miało wiązać się z uzyskaniem przez pracowników korzystnego pakietu socjalnego (m.in. „wczasy pod gruszą”, finansowanie wycieczek), a dla firmy (...), z uzyskaniem rabatu w odniesieniu do ponoszonych kosztów (był to rabat od faktur, wynikających z naliczenia sum kosztów zatrudnienia). Pracownicy firmy (...) (w liczbie około 80 osób) rozwiązali dotychczasowe umowy o pracę na mocy porozumienia stron i zostali skierowani przez firmę (...) do pracy w firmie (...). W związku z zawartą umową z (...) nie doszło jednak do przesunięć w obrębie masy majątkowej spółki (...).

/zeznania wnioskodawcy J. K. min.00:29:25 – 00:42:46 rozprawy z dnia 19 września 2017 r., płyta CD k.428 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:04:36 – 00:51:46 złożonymi na rozprawie z dnia 18 lipca 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 2182/16 oraz zeznania świadka J. P. min.00:13:44 – 00:16:36 rozprawy z dnia 21 listopada 2017 r., płyta CD k.462 w związku z jego zeznaniami min.01:09:42 – 01:48:32 rozprawy z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie VIII U 2170/16/

W dniu 1 listopada 2012 r. firma (...) sp. z o.o. (usługobiorca) zawarła z (...) sp. z o.o. (usługodawca) umowę ramową o świadczenie usług, na podstawie której strony podjęły współpracę w zakresie outsourcingu pracowniczego i na podstawie której usługodawca zobowiązał się do wykonywania na rzecz usługobiorcy niektórych prac i czynności, które wchodziły w zakres prowadzonej przez usługobiorcę działalności gospodarczej oraz, że zatrudni lub zaangażuje do tych prac osoby trzecie, które będą dysponowały odpowiednimi kwalifikacjami zawodowymi oraz doświadczeniem zawodowym odpowiednim do zakresu prac, w szczególności osoby wskazane przez usługobiorcę (§ 1 ust. 1 i 2). Przez Usługodawcę należy rozumieć także każdego jego pracownika, który przy wykonywaniu usług objętych niniejszą umową zobowiązany będzie przestrzegać obowiązujących u Usługobiorcy przepisów porządkowych i aktów wewnętrznych dotyczących m.in. ochrony mienia, przepisów BHP i ppoż., a także zasad ochrony informacji stanowiących tajemnicę jego przedsiębiorstwa oraz dotyczących ochrony danych osobowych i bezpieczeństwa obowiązujących systemów. Usługobiorca zobowiązany jest do zapoznania pracowników Usługodawcy z przepisami prawa wewnątrzzakładowego. W celu realizacji przez Wykonawców usług objętych niniejszą umową i w ramach ustalonego wynagrodzenia zgodnie z ustaleniami stron, Usługobiorca udostępni bezpłatnie Usługodawcy niezbędny sprzęt zgodnie ze standardami obowiązującymi u niego dla danego stanowiska pracy oraz umożliwi stały dostęp do pomieszczeń socjalnych (WC, kuchnie, pokoje śniadaniowe, stołówka, bufet, szatnie), zlokalizowanych w miejscu wykonywania (§ 1 ust. 5 i 6). Usługodawca wykona usługi na podstawie i zgodnie z zamówieniem złożonym przez usługobiorcę w zakresie i ilościach szczegółowo określonych w zamówieniu. Usługodawca jest zobowiązany do przyjęcia i realizacji zamówień składanych przez usługobiorcę. Zamówienia będą składane przez osoby właściwie umocowane do występowania w imieniu usługobiorcy (§ 2 ust. 1, 2 ,3). Usługodawca oświadcza, iż dysponuje zasobami osobowymi posiadającymi niezbędną wiedzę i umiejętności konieczne do wykonania przedmiotu umowy, jak również zobowiązuje się do wykonywania czynności zawartych w umowie z należytą starannością (§ 3 ust. 1). Usługodawca oświadcza, że osoby, przy pomocy których będzie wykonywał niniejszą umowę, zostaną przez usługodawcę w szczególności sposobie poinstruowane o sposobie wykonania usług, w tym także poprzez określenie szczegółowego zakresu obowiązków (§ 3 ust. 2). Usługodawca oświadcza, że wszystkie osoby którymi będzie posługiwał się przy wykonywaniu niniejszej umowy zostaną przeszkolone przez niego w zakresie przepisów dotyczących bezpieczeństwa oraz higieny pracy, w takim zakresie w jakim będzie to konieczne do wykonywania niniejszej umowy oraz na jego koszt. Ponadto usługodawca zapewnia, że wszystkie zatrudnione przez niego osoby, którymi będzie posługiwał się przy wykonywaniu niniejszej umowy będą, na jego koszt, miały przeprowadzone badania wstępne i okresowe. Usługodawca będzie wyłącznie odpowiedzialny za bieżące kontrolowanie i nadzór nad wykonywaniem przez jego pracowników obowiązków służbowych zgodnie z zasadami określonymi w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (§ 3 ust. 4). Usługobiorcy udzielono rabatu w wysokości 40% kosztów, na które złożyły się składki ZUS oraz podatek od wynagrodzeń w okresie pierwszych 3 lat obowiązywania umowy (§ 5 ust.1).

/umowa ramowa o świadczenie usług k.282 – 285/

W 2012 r. pracownicy firmy (...) otrzymali propozycje przejścia do firmy (...) i zdecydowana większość pracowników, z liczącej około 100 osób załogi, skorzystała z takiej możliwości. Pracownicy firmy (...) mieli świadomość, że będą pracownikami firmy (...), ale oddelegowanymi do firmy (...). Pracownicy firmy (...) uzyskali zapewnienie, że przejście do firmy (...) będzie się wiązać dla nich z korzyściami finansowymi w tym m.in. z premiami. Pracownicy firmy (...) rozwiązali zatem, za porozumieniem stron, dotychczasowe umowy o pracę i zawarli nowe umowy o pracę z firmą (...), która to firma, w swoim imieniu, skierowała nowozatrudnionych pracowników na badania lekarskie oraz szkolenia w dziedzinie BHP. Stawki wynagrodzeń były ustalane podczas podpisywania umów o pracę. Pomimo jednak zmiany pracodawcy, nie uległo zmianie zarówno dotychczasowe miejsce świadczenia pracy, wykorzystywane maszyny oraz, co do zasady, sposób wykonywania pracy. Ponadto, pracownicy podlegali pod dotychczasowych przełożonych i to z nimi ustalali m.in. kwestie związane z urlopami pracowniczymi czy też zwolnieniami lekarskimi.

/zeznania świadków: A. B. min.00:41:09 – 00:43:09 rozprawy z dnia 14 marca 2017 r., płyta CD k.68 w związku z jego zeznaniami min. 01:48:33 - 02:01:36 rozprawy z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 2170/16, P. F. min.00:44:12 – 00:44:33 rozprawy z dnia 14 marca 2017 r. , płyta CD k.68 w związku z jego zeznaniami min. 02:18:31 - 02:21:52 rozprawy z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 2170/16, W. A. k.372 odwrót w związku z jego zeznaniami złożonymi na rozprawie z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 2170/16, M. B. k.372 odwrót w związku z jego zeznaniami złożonymi na rozprawie z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 2170/16, D. B. k.372 odwrót w związku z jej zeznaniami złożonymi na rozprawie z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 2170/16, P. C. k.372 odwrót w związku z jego zeznaniami złożonymi na rozprawie z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 2170/16, R. J. k.372 odwrót w związku z jego zeznaniami złożonymi na rozprawie z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 2170/16, M. R. k.372 odwrót - 373 w związku z jego zeznaniami min.00:19:43 – 01:05:48 złożonymi na rozprawie z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 1605/16, M. S. k. 373 w związku z jej zeznaniami min.01:05:48 – 01:17:12 złożonymi na rozprawie z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 1605/16, W. Ż. k. 373 w związku z jego zeznaniami min.01:17:12 – 01:27:47 złożonymi na rozprawie z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 1605/16, B. G. k.373, A. K. (2) k.373 – 373 odwrót, A. Ś. k. 373 odwrót – 374 odwrót, świadka M. C. k.374 odwrót, M. O. 00:10:27 – 00:15:13 protokołu rozprawy z dnia 19 września 2017 r., płyta CD k.428 w związku z jego zeznaniami złożonymi na rozprawie z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 2170/16, R. S. min.00:07:45 – 00:10:09 rozprawy z dnia 11 stycznia 2018 r., płyta CD k. 502 w związku z jej zeznaniami min.00:54:20 – 01:06:09 rozprawy z dnia 18 lipca 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 2182/16/

W listopadzie 2012 r. do firmy (...) wpłynęła propozycja - prośba o cesję praw z umowy na firmę (...) z zachowaniem identycznych warunków, na co firma (...) przystała.

/zeznania wnioskodawcy J. K. min.00:29:25 – 00:42:46 rozprawy z dnia 19 września 2017 r. , płyta CD k.428 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:04:36 – 00:51:46 złożonymi na rozprawie z dnia 18 lipca 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 2182/16 oraz zeznania świadka J. P. min.00:13:44 – 00:16:36 rozprawy z dnia 21 listopada 2017 r. , płyta CD k.462 w związku z jego zeznaniami min.01:09:42 – 01:48:32 rozprawy z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie VIII U 2170/16/

W dniu 1 grudnia 2012 r. firma (...) sp. z o.o. (usługobiorca) zawarła z K.U.K.-E.F.I. I. Logistyk + Handel + B. + (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością umowę ramową o świadczenie usług, na podstawie której strony podjęły współpracę w zakresie outsourcingu pracowniczego i na podstawie której usługodawca zobowiązał się do wykonywania na rzecz usługobiorcy niektórych prac i czynności które wchodzą w zakres prowadzonej przez usługobiorcę działalności gospodarczej oraz, że zatrudni lub zaangażuje do tych prac osoby trzecie, które będą dysponowały odpowiednimi kwalifikacjami zawodowymi oraz doświadczeniem zawodowym odpowiednim doświadczeniem zawodowym odpowiednim do zakresu prac, w szczególności osoby wskazane przez usługobiorcę (§ 1 ust. 1 i 2). Przez usługodawcę należy rozumieć także każdego jego pracownika, który przy wykonywaniu usług objętych niniejszą umową zobowiązany będzie przestrzegać obowiązujących u Usługobiorcy przepisów porządkowych i aktów wewnętrznych dotyczących m.in. ochrony mienia, przepisów BHP i ppoż., a także zasad ochrony informacji

stanowiących tajemnicę jego przedsiębiorstwa oraz dotyczących ochrony danych osobowych i bezpieczeństwa obowiązujących systemów. Usługobiorca zobowiązany jest do zapoznania pracowników Usługodawcy z przepisami prawa wewnątrzzakładowego. W celu realizacji przez Wykonawców usług objętych niniejszą umową i w ramach ustalonego wynagrodzenia zgodnie z ustaleniami stron, Usługobiorca udostępni bezpłatnie Usługodawcy niezbędny sprzęt zgodnie ze standardami obowiązującymi u niego dla danego stanowiska pracy oraz umożliwi stały dostęp do pomieszczeń socjalnych (WC, kuchnie, pokoje śniadaniowe, stołówka, bufet, szatnie), zlokalizowanych w miejscu wykonywania (§ 1 ust. 5 i 6). Usługodawca wykona usługi na podstawie i zgodnie z zamówieniem złożonym przez usługobiorcę w zakresie i ilościach szczegółowo określonych w zamówieniu. Usługodawca jest zobowiązany do przyjęcia i realizacji zamówień składanych przez usługobiorcę. Zamówienia będą składane przez osoby właściwie umocowane do występowania w imieniu usługobiorcy (§ 2 ust. 1, 2, 3). Usługodawca oświadcza, iż dysponuje zasobami osobowymi posiadającymi niezbędną wiedzę i umiejętności konieczne do wykonania przedmiotu umowy, jak również zobowiązuje się do wykonywania czynności zawartych w umowie z należytą starannością (§ 3 ust. 1). Usługodawca oświadcza, że osoby przy pomocy których będzie wykonywał niniejszą umowę zostaną przez usługodawcę w szczegółowy sposób poinstruowane o sposobie wykonania usług, w tym także poprzez określenie szczegółowego zakresu obowiązków (§ 3 ust. 2). Usługodawca oświadcza, że wszystkie osoby którymi będzie posługiwał się przy wykonywaniu niniejszej umowy zostaną przeszkolone przez niego w zakresie przepisów dotyczących bezpieczeństwa oraz higieny pracy, w takim zakresie w jakim będzie to konieczne do wykonywania niniejszej umowy oraz na jego koszt. Ponadto usługodawca zapewnia, że wszystkie zatrudnione przez niego osoby, którymi będzie posługiwał się przy wykonywaniu niniejszej umowy będą, na jego koszt, miały przeprowadzone badania wstępne i okresowe. Usługodawca będzie wyłącznie odpowiedzialny za bieżące kontrolowanie i nadzór nad wykonywaniem przez jego pracowników obowiązków służbowych zgodnie z zasadami określonymi w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (§ 3 ust. 4). Usługobiorcy udzielono rabatu w wysokości 40% kosztów, na które złożyły się składki ZUS oraz podatek od wynagrodzeń w okresie pierwszych 3 lat obowiązywania umowy (§ 5 ust.1).

/umowa ramowa o świadczenie usług k.287 – 289 odwrót /

Jesienią 2012 r. firma (...), na skutek procesów restrukturyzacyjnych, przejęła pracowników firmy (...), ale warunki zatrudnienia, zakres obowiązków oraz wysokość wynagrodzenia pozostały bez zmian.

/zeznania świadków: A. B. min.00:41:09 – 00:43:09 rozprawy z dnia 14 marca 2017 r., płyta CD k.68 w związku z jego zeznaniami min. 01:48:33 - 02:01:36 rozprawy z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 2170/16, W. A. k.372 odwrót w związku z jego zeznaniami złożonymi na rozprawie z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 2170/16, M. B. k.372 odwrót w związku z jego zeznaniami złożonymi na rozprawie z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 2170/16, M. R. k.372 odwrót - 373 w związku z jego zeznaniami min.00:19:43 – 01:05:48 złożonymi na rozprawie z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 1605/16, M. S. k. 373 w związku z jej zeznaniami min.01:05:48 – 01:17:12 złożonymi na rozprawie z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 1605/16, W. Ż. k. 373 w związku z jego zeznaniami min.01:17:12 – 01:27:47 złożonymi na rozprawie z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 1605/16, zeznania świadka B. G. k.373 , A. K. (2) k.373 – 373 odwrót/

W związku z zawartą umową z (...) nie doszło jednak do przesunięć w obrębie masy majątkowej spółki (...).

/zeznania wnioskodawcy J. K. min.00:29:25 – 00:42:46 rozprawy z dnia 19 września 2017 r. , płyta CD k.428 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:04:36 – 00:51:46 złożonymi na rozprawie z dnia 18 lipca 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 2182/16 oraz zeznania świadka J. P. min.00:13:44 – 00:16:36 rozprawy z dnia 21 listopada 2017 r. , płyta CD k.462 w związku z jego zeznaniami min.01:09:42 – 01:48:32 rozprawy z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie VIII U 2170/16/

Pierwsze sygnały o braku opłacania przez firmę (...) składek na ZUS w należytej wysokości, zaczęły docierać do firmy (...) w lipcu 2013 r. Liczba osób zatrudnionych przez (...) oraz (...) zmieniała się, przy czym do pracy w firmie (...) kierowano również osoby, które nigdy wcześniej nie pracowały w firmie (...). Wszelkie kwestie dotyczące zwolnienia, bądź zatrudnienia pracowników przez (...) oraz (...) musiały być konsultowane z prezesem zarządu spółki (...).W

pierwszych dniach października 2013 r. firma (...) otrzymała informację, że toczy się postępowanie karne dotyczące firm (...) oraz (...). Prezes zarządu spółki (...) rozwiązał umowę z (...), a pracowników poinformował o możliwości rozwiązania umów z (...) oraz o możliwości powrotu do przedsiębiorstwa (...), bądź zatrudnienia w (...).

/zeznania wnioskodawcy J. K. min.00:29:25 – 00:42:46 rozprawy z dnia 19 września 2017 r. , płyta CD k.428 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:04:36 – 00:51:46 złożonymi na rozprawie z dnia 18 lipca 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 2182/16 oraz zeznania świadka J. P. min.00:13:44 – 00:16:36 rozprawy z dnia 21 listopada 2017 r. , płyta CD k.462 w związku z jego zeznaniami min.01:09:42 – 01:48:32 rozprawy z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie VIII U 2170/16/

Jesienią 2013 r., w związku z sygnałami, że (...) nie odprowadza należnych składek do ZUS oraz, że jest nierzetelną firmą, pracownicy podjęli decyzję o rozwiązaniu umowy z (...), w trybie natychmiastowym, z powodu rażącego naruszenia przepisów przez pracodawcę. W związku zaś z faktem, że firma (...) tj. firma na rzecz której faktycznie świadczone prace, podjęła współpracę z firmą (...) będącą agencją pracy tymczasowej, pracownicy zostali zatrudnieni właśnie przez tę firmę.

/zeznania świadków: A. B. min.00:41:09 – 00:43:09 rozprawy z dnia 14 marca 2017 r., płyta CD k.68 w związku z jego zeznaniami min. 01:48:33 - 02:01:36 rozprawy z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 2170/16, W. A. k.372 odwrót w związku z jego zeznaniami złożonymi na rozprawie z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 2170/16, M. B. k.372 odwrót w związku z jego zeznaniami złożonymi na rozprawie z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 2170/16, M. R. k.372 odwrót - 373 w związku z jego zeznaniami min.00:19:43 – 01:05:48 złożonymi na rozprawie z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 1605/16, M. S. k. 373 w związku z jej zeznaniami min.01:05:48 – 01:17:12 złożonymi na rozprawie z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 1605/16, W. Ż. k. 373 w związku z jego zeznaniami min.01:17:12 – 01:27:47 złożonymi na rozprawie z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 1605/16, zeznania świadka B. G. k.373, A. K. (2) k.373 – 373 odwrót/

Pomimo podpisania przez firmę (...) umowy z firmą (...), a następnie z firmą (...), akta osobowe pracowników nadal znajdowały się w siedzibie firmy (...) (docelowo miały zostać przekazane do (...)). Zwolnienia lekarskie pracowników trafiały najpierw do firmy (...), a następnie były przekazywane do (...). Firma (...) zajmowała się naliczaniem wypłat na podstawie danych przekazanych przez firmę (...) (obejmujących m.in. ewidencję czasu pracy).

/zeznania świadka A. Ś. k. 373 odwrót – 374 odwrót/

Firma (...) przesyłała drogą mailową do firmy (...) wszelkie informacje dotyczące m.in. obecności pracowników w pracy , czy też wniosków urlopowych, a pracownik firmy (...) naliczał na tej podstawie należne pracownikom (...)wynagrodzenie. Pracownik firmy (...) przygotowywał ponadto umowy o pracę, czy też świadectwa pracy. Za rekrutację pracowników była odpowiedzialna wyłącznie firma (...) i to ona decydowała o zatrudnieniu, stawkach wynagrodzenia, bądź zwolnieniu z pracy konkretnych pracowników. Dokumentacja pracownicza znajdowała się w firmie (...).

/zeznania świadka M. K. min.00:03:16 – 00:19:57 rozprawy z dnia 13 lutego 2018 r. w sprawie IV Uo 35/17 , płyta CD k.531/

B. J. był zatrudniony w firmie (...) i wykonywał obowiązki pracownicze operatora wtryskarki. Po rozwiązaniu, za porozumieniem stron, umowy o pracę z firmą (...), B. J. został zatrudniony przez firmę (...), ale jego stanowisko, podległość służbowa, czy też miejsce świadczenia pracy nie uległo zmianie. B. J. pracował w (...) do września 2013 r., kiedy to na skutek uzyskania informacji o niewywiązywaniu się przez (...) z obowiązków ciążących na pracodawcy (m.in. brak opłacania składek na ZUS za pracowników), pracownicy zdecydowali o rozwiązaniu zawartych z (...) umów o pracę.

/zeznania zainteresowanego B. J. min.00:22:36 – 00:24:47 rozprawy z dnia 21 listopada 2017 r., płyta CD k.462 , w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:05:21 – 00:20:59 rozprawy z dnia 14 marca 2017 r. , płyta CD k.68 , dokumentacja pracownicza w aktach ZUS dot. B. J./

A. K. (1) był zatrudniony w firmie (...) i wykonywał obowiązki pracownicze operatora automatów tokarskich. A. K. (1) od kierownictwa firmy (...) uzyskał informację, że pracownicy (...) mają możliwość przejścia do firmy (...) oraz, że będzie to korzystne dla firmy z uwagi na zmniejszenie kosztów pracy. A. K. (1) rozwiązał obowiązującą go umowę o pracę i podpisał umowę o pracę z firmą (...). Zarówno podczas zatrudnienia w firmie (...), jak i w firmie (...) stanowisko pracy oraz warunki zatrudnienia A. K. (1) nie uległy zmianie. A. K. (1) otrzymywał wynagrodzenie za pośrednictwem firmy (...). Na skutek informacji o nieopłacaniu przez (...) należnych składek na ubezpieczenia społeczne, A. K. (1) podjął decyzję o rozwiązaniu umowy o pracę z (...).

/zeznania zainteresowanego A. K. (1) min. 00:25:58 – 00:26:53 rozprawy z dnia 21 listopada 2017 r., płyta CD k.462 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:20:59 – 00:31:23 rozprawy z dnia 14 marca 2017 r. , płyta CD k.68, dokumentacja pracownicza w aktach ZUS dot. A. K. (1)/

S. K. był zatrudniony w firmie (...) od początku jej istnienia i pracował na stanowisku montażysty – brygadzysty. Zarówno po przejściu do firmy (...), a następnie do firmy (...) zakres jego obowiązków pracowniczych, jak i stanowisko pracy (pomimo braku określenia „brygadzysta”) nie uległy zmianie, a on nadal podlegał tym samym przełożonym. Na skutek informacji o nieopłacaniu przez (...) należnych składek na ubezpieczenia społeczne, S. K. podjął decyzję o rozwiązaniu umowy o pracę z (...).

/zeznania zainteresowanego S. K. min. 00:24:47 – 00:25:58 rozprawy z dnia 21 listopada 2017 r. , płyta CD k. 462 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami k.371 – 375 , dokumentacja pracownicza w aktach ZUS dot. S. K./

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych dowodów z dokumentów, zeznań zainteresowanych, wnioskodawcy, a także zeznań świadków. W ocenie Sądu, zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje wprost na czym polegał oraz czemu służył proces przejmowania pracowników przez (...) sp. z o.o., a następnie agencję K.U.K. - E.F.I. i kto był faktycznie beneficjentem ich pracy.

Sąd oddalił wniosek o przeprowadzenia dowodu z zeznań M. W. uznając ,że wniosek ten zmierzał jedynie do wydłużenia niniejszego postępowania, a ponadto był wnioskiem spóźnionym. Podkreślić bowiem należy, że wbrew twierdzeniom pełnomocnika wnioskodawcy, wniosek o przeprowadzenie dowodu z zeznań ww. świadka mógł, z całą pewnością, zostać zgłoszony na wcześniejszym etapie postępowania, na co wskazuje choćby protokół rozprawy z dnia 13 lutego 2018 r. w sprawie IV Uo 35/17. Co również istotne, zgromadzony materiał dowodowy odnosi się do wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności, a zatem dowód w postaci zeznań M. W. w żaden sposób nie mógł podważyć mocy dowodowej zgromadzonego materiału dowodowego. Z powyższych przyczyn, Sąd nie znalazł także podstaw do uwzględnienia wniosku pełnomocnika wnioskodawcy o otwarcie zamkniętej rozprawy , który to wniosek stanowił w istocie jedynie polemikę ze stanowiskiem organu rentowego zawartym w treściach zaskarżonych decyzji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania jako niezasadne, podlegały oddaleniu.

Zgodnie z treścią art.4 pkt 2a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity - Dz.U. z 2017 roku, poz.1778) płatnikiem składek dla pracowników jest pracodawca. Ten sam podmiot realizuje obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenie zdrowotne (art.85 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz.1938) oraz Fundusz Pracy (art.104 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy– tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz.1065) i w końcu składek na Fundusz Gwarantowanych

Świadczeń Pracowniczych (art.9 ustawy z dnia 13 lipca 2006 roku o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy – tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz.1256).

Stan faktyczny ustalony w niniejszej sprawie wskazuje, iż co prawda, formalnie nie doszło do przekazania pracowników w trybie art. 23¹ kp to jednak taki właśnie był cel stron umów zakwestionowanych przez organ rentowy. Spółka (...) chcąc niejako ominąć możliwość podważenia przejęcia zakładu pracy włączyła w swoje działania nieświadomych konsekwencji pracowników, proponując czy też akceptując propozycję spółki (...). Nie może być przy tym mowy o niezależności tej propozycji od odwołującej się spółki i przerwaniu odpowiedzialności na pracowników, bowiem wszystkie działania spółki (...) były znane i akceptowane przez spółkę (...). Przypomnieć należy w tym miejscu, iż zebranie z załogą, na którym padły propozycje zatrudnienia przez inną spółkę, odbyły się na terenie (...) w obecności jej władz. Bez znaczenia przy tym jest fakt, iż nie wszystkie osoby przeszły do nowej spółki. Propozycja odnosi się do całej załogi i cała załoga była objęta zamiarem działań obu spółek.

Ocenie sądu podlegają zatem umowy zawarte pomiędzy spółkami jak i umowy poszczególnych pracowników – zainteresowanych w sprawie. W przypadku spółki (...) jest o tyle prościej, iż doszło do prostego przekazania pracowników w trybie art. 23¹ kp.

Zdaniem sądu umowy te (pomiędzy (...) i (...) oraz pomiędzy (...) i zainteresowanymi) jako pozorne uznać należy za nieważne, bowiem ich celem nie było przekazanie pracowników innej spółce (czy faktyczna zmiana pracodawcy), choćby agencji pracy tymczasowej, a jedynie, przy zachowaniu „status quo” obniżenie kosztów prowadzonej działalności.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Główną cechą czynności pozornej jest brak zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie łączą się z oświadczeniem określonej treści. Zachodzi wtedy świadoma, z góry założona sprzeczność między złożonym oświadczeniem, a realnym zgodnym zamiarem obu stron czynności prawnej. Celem zaś tego działania jest, jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 marca 2004 roku w sprawie o sygn. akt III CK 456/02 (publ. Legalis nr 68095), „upozorowanie woli stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana”. Konsekwencją takiego działania jest uznanie takiego oświadczenia za nieważne, pozbawione cechy konstytutywności. Jeżeli oświadczenie takie zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności.

Czynność prawna pozorna to taka, która zawiera następujące elementy:

- 1) oświadczenie musi być złożone tylko dla pozorów,
- 2) oświadczenie musi być złożone drugiej stronie,
- 3) adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów.

Wskazane elementy muszą wystąpić łącznie, brak któregośkolwiek z nich nie pozwala na uznanie czynności prawnej za dokonaną jedynie dla pozorów. Osoba składająca oświadczenie woli dla pozorów nie chce, aby powstały takie skutki prawne, jakie normalnie prawo łączy z tego typu oświadczeniem, ponieważ nie chce w ogóle wywoływać żadnych skutków (pozorność czysta) albo chce wywołać inne niż te, które wynikałyby ze złożonego przez nią oświadczenia woli (pozorność kwalifikowana). Za pozorne uznać można jedynie oświadczenia woli skierowane do określonego adresata, który zgadza się na pozorność danej czynności prawnej. Zgoda musi być wyraźna i nie budzić żadnych wątpliwości. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 lutego 1998 roku (sygn. akt II CKN 816/97), publ. LEX nr 56813 „nieważność czynności prawnej z powodu pozorności złożonego oświadczenia woli może być stwierdzona tylko wówczas, gdy brak zamiaru wywołania skutków prawnych został przejawiony wobec drugiej strony tej czynności otwarcie tak, że miała ona pełną świadomość co do pozorności złożonego wobec niej oświadczenia woli i co do rzeczywistej woli jej kontrahenta i w pełni się z tym zgadza” (wyrok SN z dnia 25 lutego 1998 r., II CKN 816/97, Lex nr 56813). Zgoda drugiej strony czynności prawnej na jej pozorność musi być wyrażona najpóźniej w chwili jej

dokonywania. Czynność prawna pozorna jest dotknięta nieważnością bezwzględną i nie wywołuje żadnych skutków prawnych od początku (*ex tunc*).

Podkreślenia wymaga przy tym, że ta sama czynność prawna nie może być równocześnie kwalifikowana jako pozorna (art. 83 § 1 k.c.) i mająca na celu obejście ustawy (art. 58 § 1 k.c.) (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 marca 2006 roku, sygn. akt II PK 163/05, publ. OSNP 2007, nr 5-6, poz. 71). Powołane przepisy stanowią odrębne i wykluczające się wzajemnie podstawy nieważności czynności prawnej. Czynność pozorna jest zawsze nieważna. Niekiedy ważna może być czynność ukryta. Dopiero wówczas jest możliwe badanie jej treści i celu w świetle kryteriów wyrażonych w art. 58 k.c. Nie jest więc możliwe obejście prawa poprzez dokonanie czynności prawnej pozornej (por. np. W. W., Obejście prawa jako przyczyna nieważności czynności prawnej, *Kwartalnik Prawa Prywatnego* 1999 nr 1, s. 69).

O czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Nie jest natomiast obejściem prawa dokonanie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością prawną.

Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 24 lutego 2010 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt II UK 204/09 (Lex nr 590241), zgodnie z którym, o tym czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Istotne więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych.

Nadto Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 stycznia 2005 roku (II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), stwierdza, że stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.).

W uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 43/10 (Lex nr 619658) wskazano z kolei, że umowa o pracę jest zawarta dla pozorów, a przez to nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a podmiot wskazany jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, czyli strony z góry zakładają, iż nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku pracy.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że motywacja skłaniająca do zawarcia umowy o pracę nie ma znaczenia dla jej ważności przy założeniu, że nastąpiło rzeczywiste jej świadczenie zgodnie z warunkami określonymi w art. 22 § 1 k.p.

W niniejszym stanie faktycznym ciężar oceny przesuwa się z faktycznego świadczenia pracy na podmiot, na rzecz którego praca jest świadczona. Sam fakt wykonywania obowiązków pracowniczych w sprawie sporny nie był. Istotne jest natomiast, któremu z podmiotów zatrudniających można przypisać status pracodawcy. Do ważności zawartej umowy o pracę konieczne jest ustalenie na czyją rzecz praca jest świadczona. Umowa o pracę jest bowiem umową dwustronną.

Zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 sierpnia 2013 roku, sygn. akt II UK 11/13 (LEX nr 1375189), jeżeli strony umowy o pracę nie zamierzają wywołać skutku prawnego w postaci nawiązania stosunku pracy, a ich oświadczenia uzewnętrznione umową o pracę zmierzają wyłącznie do wywołania skutku w sferze ubezpieczenia społecznego, to taka umowa jako pozorna jest nieważna (art. 83 § 1 k.c.).

Głównym celem zawarcia umowy o pracę winno być nawiązanie stosunku pracy, a jedynie rezultatem i pośrednim celem zatrudnienia jest uzyskanie wskazanych korzyści. Podkreślić przy tym należy, że zarówno przepisy prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, jak i przepisy ustrojowe pozwalają kształtować elementy stosunku pracy zgodnie z wolą stron.

W ocenie sądu materiał dowodowy jedznacznie wskazuje, iż w całym spornym okresie pracodawcą dla zainteresowanych pozostawał (...), niezależnie, z którą ze spółek zainteresowani mieli formalnie zawarte umowy o pracę.

Zatem umowy jako pozorne są nieważne. Ocenic należy jednak ważność umowy ukrytej. Dla wnioskodawcy i spółki (...) taką umową byłaby umowa o przejściu pracowników w trybie art. 23¹ k.p.

Dla przyjęcia przejścia, o którym mowa w tym przepisie, bez znaczenia może pozostawać kwestia tego, czy została przeniesiona na nowego pracodawcę własność składników majątkowych. Z przejściem mamy bowiem do czynienia również w przypadku przejścia zadań. Ocena, czy na tle indywidualnie ustalonych okoliczności faktycznych przejście tylko zadań może być uznane za skuteczny transfer, wymaga szerszego odniesienia, zwłaszcza, że regulacja dotycząca transferu czerpie swoje źródła z prawodawstwa UE – w dyrektywie konsolidującej Rady 2001/23/WE z dnia 12 marca 2001 roku w sprawie zbliżania ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do ochrony praw pracowniczych w przypadku przejścia przedsiębiorstw, zakładów lub części przedsiębiorstw lub zakładów.

Tak sformułowane stanowisko jest aprobowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. uchwała SN z dnia 13 sierpnia 2008 roku wydana w sprawie I PZP 11/07).

Ponadto w orzecznictwie Sądu Najwyższego można zauważyć liczne odniesienia do prawa UE na tle problematyki transferu (por. wyrok SN z dnia 29 marca 2012 roku I PK 150/11, wyrok SN z dnia 25 stycznia 2013 roku w sprawie I PK 172/12; wyrok SN z dnia 14 maja 2012 roku w sprawie II PK 228/11).

Dana problematyka jest także szeroko przedstawiana w doktrynie prawa pracy (vide I. M.: Najnowsze orzecznictwo (...) w sprawach dotyczących ochrony praw pracowniczych w razie przejścia przedsiębiorstwa na innego pracodawcę, (...) Przegląd Sądowy 2008 nr 5, s.42; Z.H.: Przejście zakładu pracy na innego pracodawcę a prawo pracy UE, Monitor Prawa Pracy 2004 r. nr 5 s.121 - 125 oraz Pojęcie jednostki gospodarczej w dyrektywie 2001/23/WE w sprawie przejścia zakładu pracy w świetle kontrowersji dotyczących stosowania testu S., (...) Przegląd Sądowy 2014 r. nr 1 str.24 - 17).

W konsekwencji przy wykładni art.23¹ k.p. nie można pominąć dorobku wspólnotowego, w tym orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Za dominującą obecnie należy traktować linię, która uzależnia uznanie transferu za skuteczny od charakteru działalności prowadzonej przez pracodawcę. Na poparcie tej tezy trzeba odwołać się do pkt 18 orzeczenia Trybunału z dnia 11.03.1997 r. w sprawie C - 13/95, a także wyroku z 10 grudnia 1998 r. w sprawach połączonych C - 173/96 i C - 247/96).

W ocenie Sądu Okręgowego na szczególną uwagę zasługuje również uchwała 7 sędziów SN z dnia 28 marca 2013 roku wydana w sprawie o sygn. III PZP 1/13, zgodnie z którą zniesienie jednostki organizacyjnej wykonującej zadania z zakresu administracji publicznej i przekazanie tych zadań innej jednostce, posiadającej własne zasoby kadrowe wystarczające do ich wykonania, nie stanowi przejścia zakładu pracy na innego pracodawcę w rozumieniu art.23¹ § 1 k.p.

Przechodząc do szczegółowego wyjaśnienia niniejszego zagadnienia w pierwszej kolejności należy ocenić rodzaj przejmowanej jednostki gospodarczej. Chodzi o to, czy jest to jednostka, której decydującym elementem są pracownicy i ich kwalifikacje, czy jest to jednostka, o której de facto decydują składniki materialne. Jeśli jednostka opiera się na pracownikach, to przejście może nastąpić bez przenoszenia majątku. Inaczej natomiast jest w sytuacji, gdy funkcjonowanie podmiotu opiera się na składnikach materialnych. Wówczas przejście wyłącznie zadań nie jest wystarczające dla transferu. Obowiązek przejścia składników majątkowych, które pozwalają normalnie prowadzić (kontynuować) działalność gospodarczą jest w takim wypadku konieczny i znajduje akceptację również w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości na tle poprzednio obowiązującej dyrektywy 77/187/EWG dotyczącej przejścia zakładu pracy. (vide wyrok z 25 stycznia 2001 r. C - 172/99; wyrok TS z 20 listopada 2003 r. C - 340/01).

Zaprezentowane wyżej orzeczenia dotyczyły sytuacji, gdy przejęcie obsługi przewozów autobusowych wiązało się z przejęciem składników majątkowych, czy też gdy szpital zlecał przygotowywanie posiłków nowemu wykonawcy o ile ten używa składników majątkowych swego poprzednika. W takich wypadkach można mówić o skutkach wynikających z dyrektywy (odpowiednio art. 23¹ k.p.).

Dla oceny, czy przesłanki przejęcia zostały spełnione, należy wziąć pod uwagę wszystkie okoliczności faktyczne w konkretnym wypadku. Istotne pozostaje z jakim rodzajem przedsiębiorstwa lub zakładu mamy do czynienia, czy doszło do przejęcia składników majątkowych (budynki, ruchomości, wyposażenie, narzędzia). Elementy te muszą być zawsze oceniane całościowo w kontekście konkretnej sprawy i żaden z nich nie może być samodzielnie podstawą przyjęcia, że jednostka (przedsiębiorstwo, zakład lub część zakładu) zachowała tożsamość.

W stanie faktycznym przedmiotowej sprawy nie budzi wątpliwości, że prowadzenie zakładu produkującego elementy wyposażenia samochodów nie pozwala na zapewnienie dalszego funkcjonowania jednostki z pominięciem infrastruktury mającej majątkowy charakter (np. specjalistycznych maszyn).

W takiej sytuacji, jak wskazano wyżej, sam transfer zadań nie jest wystarczający do stwierdzenia zachowania tożsamości przedsiębiorstwa, będącego warunkiem przejścia całości lub części zakładu pracy. Konieczne jest także przejęcie składników majątkowych służących ich wykonywaniu. Dzieje się to w formie czynności prawnej prowadzącej do wyzbycia się własności maszyn czy urządzeń a więc najczęściej w formie sprzedaży. Przekazując całość przedsiębiorstwa dotychczasowy przedsiębiorca, mówiąc w uproszczeniu, przekazuje to co posiadał w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. Przekazania całości przedsiębiorstwa, najczęściej wiąże się z likwidacją firmy lub likwidacją działu produkcyjnego, pozostawiając sobie działy sprzedaży wyprodukowanych towarów. Przekazanie części lub całości przedsiębiorstwa w formie sprzedaży powoduje, że strony uzgadniają cenę jaką nabywca musi zapłacić zbywcy oraz ewentualnie zasady współpracy w zakresie dalszej współpracy dotyczącej zakupu wyprodukowanych towarów, jeżeli zakład pracy nie uległ całkowitej likwidacji.

Na gruncie przedmiotowej sprawy funkcjonowanie podmiotu opiera się na składniku materialnym, a tym samym przejęcie wyłącznie zadań nie jest wystarczające dla transferu. Obowiązek przejęcia składników majątkowych, które pozwalają normalnie prowadzić działalność gospodarczą jest w takim wypadku konieczny.

Zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy nie wskazuje, aby firma (...) w jakikolwiek sposób wyzbyła się posiadanego majątku i tym bardziej, aby przeniosła jego własność na spółkę (...), czy też na spółkę „K.U.K. - E.F.I.”. Co jednak istotne, zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że B. J., A. K. (1), S. K. pomimo rozwiązania umów o pracę z firmą (...) i zawarcia umów o pracę z firmą (...) wykonywali tożsamą pracę z pracą wykonywaną przed „przejęciem”, na tych samych stanowiskach i w tym samym miejscu pracy, a także nadal podlegali dotychczasowym przełożonym. Nie zmieniło się również ich wynagrodzenie. Agencji pracy tymczasowej, żaden z nich, jak również żaden z „przejętych” od (...) pracowników nie został skierowany do innego zakładu. Wszystkie obowiązki „byłych” pracowników wmioskodawcy wiązały się wyłącznie z tym zakładem pracy – co również przeczy istocie zatrudnienia w takiej agencji.

W ocenie Sądu jedyną zmianą, jaka zaszła w stosunku do pracowników po dniu przejęcia był fakt wypłacania pracownikom wynagrodzenia przez nowy podmiot. Wszystkie inne warunki ich pracy i płacy pozostały takie same. W ocenie Sądu nie doszło zatem do przejścia zakładu pracy w trybie art. 23¹ k.p. Takie stanowisko zaprezentował Sąd Najwyższy w orzeczeniach: z dnia 19 stycznia 2016r. w sprawie I UK 28/15, oraz z dnia 30 marca 2016r. w sprawie I UK 21/16.

Podkreślić także należy, iż firma (...) odnosiła nie tylko korzyść z pracy ww., ale, co również istotne, miała potrzebę ich zatrudniania, gdyż bez świadczenia pracy przez pracowników, nie mogłaby w zasadzie prowadzić działalności gospodarczej.

W ocenie Sądu, jedynym zamysłem stron umowy z dnia 1 listopada 2012 r. oraz z dnia 1 grudnia 2012 r. była chęć obniżenia przez wnioskodawcę kosztów działalności firmy o różne świadczenia (daniny) np. składki ubezpieczeniowe. Trudno przyjąć, że wnioskodawca podszedł do problemu tak mało profesjonalnie, że godząc się na zawarcie umowy z (...), a następnie z „K.U.K. - E.F.I.” nie zastanowił się skąd firma te wezmą środki pieniężne na zapłatę za pracowników składek ubezpieczeniowych. Za nieracjonalne należy przyjąć tłumaczenie o jakiś bliżej niesprecyzowanych dofinansowaniach z funduszy unijnych.

Reasumując, stwierdzić należy, że nie można zaakceptować dopuszczalności stosowania outsourcingu w sytuacji mającej miejsce w przedmiotowej sprawie. Powinnością sądu powszechnego jest zindywidualizowanie osądzenie sprawy. W formule tej nie mieści się zajmowanie wiążącego stanowiska w przedmiocie złożonego i wielopostaciowego zjawiska zbiorczo nazywanego outsourcingiem. Skupiając zatem uwagę na okolicznościach faktycznych sprawy, wypada podkreślić, że doszło do pozorowanego „przekazania” załogi (pracowników). Bowiem beneficjent pracy w rzeczywistości nie przekazał kontrahentowi majątku służącego realizacji zadań, a także, co ważne, zachowano strukturę zarządczą w procesie świadczenia pracy. Rola podmiotu, który w umowie o świadczenie usług nazwany został „usługodawcą”, ograniczona została do dostarczania zatrudnionym wynagrodzeń, które wcześniej obliczył i przekazał do jego dyspozycji pierwotny.

Ze stanu faktycznego sprawy wynika, co wyżej sygnalizowano, że wiodącym motywem takich zmian podmiotowych był cel związany z ograniczeniem kosztów (zrównany z obciążeniami w zakresie składek na ubezpieczenie społeczne). W ocenie Sądu, tak wykreowany „outsourcing” pozostawał w opozycji względem przepisów prawa pracy [tj. art. 22 §1 k.p. i art. 23¹ k.p.]. Dyferencjacja podmiotowa pracowniczego zobowiązania może być usprawiedliwiona uzasadnioną cechą relewantną. Tylko w takim przypadku dochodzi do możliwości modyfikacji dwustronnej relacji między stronami umowy o pracę. W rezultacie „outsourcing” w tym wypadku nie może być stosowany.

Na marginesie dodać należy, iż nawet gdyby uznać, iż sporne umowy nie były umowami pozornymi to w takiej sytuacji należałoby uznać je za nieważne z uwagi na ich zawarcie w celu obejścia prawa.

Zauważyć bowiem należy, jeżeli umowa jest przez strony faktycznie wykonywana, to nie występuje w sprawie pozorność. Jednak taka sytuacja nie wyklucza możliwości badania, czy zawarcie umowy nie zmierzało do obejścia prawa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2001 r., w sprawie II UKN 258/00, OSNP 2002/21/527). Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy zauważyć należy, że spoglądając każdorazowo w sposób kompleksowy na zawarte pomiędzy stronami umowy, nie można oceniać ich wyłącznie przez pryzmat art. 353¹ k.c. zgodnie, z którym strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Zasada swobody formułowania umów nie może jednocześnie być, interpretowana z pominięciem art. 58 k.c. zgodnie, z którym czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna. Umowa zawarta pomiędzy stronami na gruncie przedmiotowej sprawy formalnie została zawarta i wykonana. Ubezpieczeni zostali wyrejestrowani z ubezpieczenia społecznego przez spółkę (...), a nowy podmiot zgłosił ich, jako swoich pracowników do ubezpieczenia społecznego. Podobnie wypłata wynagrodzeń była realizowana przez nowego pracodawcę. Samo jednak sporządzenie umów i wypłata wynagrodzenia przez nowy podmiot nie mogą stanowić, w realiach niniejszej sprawy dowodu na to, że między stronami faktycznie istniała umowa o pracę. Swoboda kształtowania umów przyznana stronom przez ustawodawcę spółkę w relacji z instytucją przejścia zakładu pracy (art. 23¹ k.p.) i podlegania ubezpieczeniu społecznemu nie może wpływać na bezwzględnie obowiązujące przepisy prawa.

Tym samym dokonanie czynności prawnych w sposób sprzeczny ze standardami ochrony pracownika na tle art. 23¹ k.p. należy uznać za działanie sprzeczne z prawem, o którym mowa w treści art. 58 § 1 k.c., a tym samym nieważne. Konsekwencją tak rozumianej nieważności na gruncie przedmiotowej sprawy pozostaje, zatem fakt, iż w rzeczywistości nie doszło do zmiany pracodawcy, a tym samym płatnikiem składek pozostaje spółka (...).

Podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Łodzi, w wyroku z dnia z dnia 7 lipca 2015 r., w sprawie III AUa 1296/14.

Bez znaczenia dla oceny w niniejszej sprawie jest fakt, iż wnioskodawca zawierał później kolejne podobne umowy z innymi podmiotami w ramach tzw. outsourcingu, sąd zobligowany jest bowiem do oceny jedynie zaskarżonych decyzji. To czy pracodawca postępuje zgodnie z prawem czy być może zawiera kolejne nieważne umowy nie jest przedmiotem postępowania.

Z tych wszystkich względów Sąd, na podstawie art. 477¹⁴§ 1 k.p.c., wniesione odwołania oddalił w pkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. zasądzając od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C. Pierwszym na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Ł. w Z. kwotę 1 080,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił zgodnie z §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz. U. z 2018 r., poz.265) w związku z §2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 3 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1667) tj. w brzmieniu obowiązującym do 26 października 2016 r. , tj. po 360 zł za każdą z połączonych spraw.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

9 IV 2018 roku.